

הנני מבקש איפא לתדוע כי מעולם לא תרנמתי את הסרט „אבא“ ולא אני הנני היחיד העוסק בעבודתו. ברצון כל תרנמתי עלי כתוב שט בפרוש ועל אלה הנני אחראי, אולם הסרט „אבא“ לא תרנמתי על ידי.

אמר עזמות; זמני הוא איפא המתרגם „הנעלם“ של „אבא-לה“ ושי „יללת התולים“? מה שמו הפרוש כי נדע ונציב לו מצבת זכרון כראוי לו, כאן במדור התחתון שלי?

תלמידי החיבים מתבקשים לחקר ולדרש כדרכם ולהודיע לי לשעורי תבא!

ובינתיים הביא לי תלמידי מירושלם מכתב התנחם בחותמת עגולת גדולה ונאה, ובתוכה כתוב: כחול עלי גבי לכו לאמר:

מנוחה חבת העדג — במקום הארג.

בגראה, לא הצליח המנור „בגליל מפני כי „עין“ רעה שלמה בו, ולא לחנם לא היו מעבירין לפני את אנשי הגליל לפני התיבה משום שלא היו מבחינין בין עיינים לאלפין.

ההיסטוריה חוזרת על עצמה!

שוב, רבותי, בעשה קסן ונאה המעיד על יחסם של הסופרים שלקן לספרות.

סופרים אחדים נזרמנו בזמן האחרון לפונדק אחד — לתנת ספרים בעירנו. סופר אחד המרויח מעבודתו הספרותית ושחוצ מזה יש

קום — ישלמו במחילה שלשה גרושים והצי לכל כעצמה!

וכבר יש-שמועה, שמערכות אלו מבקשות תקציב מיוחד לשם זה תקציב „הקומקום“ (וברוסית) „נא טשא!“) ונמוקם עמם: היות והנשיא בכבודו יבעצמו ישב בהצגת הקומקום ומחא כף וצהק ואמר: „נכון מאד לראבוני הגדול נכון מאד!“ — ואם „נכון מאד“ טוען ל—הרי תן כסף! וכראוי לציין שההדר ויצמן חפש בשעת ההצגה את מנהל „הקומקום“ את אביגדור המאירי שלנה כדי לתת לו „מדליה“ על המחזה „חכם ותם“ וכשלא מצא אותו — שלח אחריו שוטר, במחילה השוטר עבר בכל בתי הקפה והמסעדות האוני גריום ולא מצאנו, ולכסוף נדע, שהמאירי נמצא במסכת הסופרים שבועידת המורים, שם ישב והכין לו חמר חדש „הקומקום“ והמורים בתל-א — כך מוסרים — מכינים לק... בקבוק של „וייניקס“ על פי הכסורת של הנמסיה.

ולמען האמת הנני מוצא לחמת הפרסם כזה את מכתבו של סר ירושלים א- סגל מתל-אביב:

בגליל לנג מיום טז חשוך תרפח במדור שלי „שעורי ההסתכלות“ מבעד למסוה“ מלגלג ר' עזמות על שניאותיו של מתרגם הסרט „אבא-לה“ ומזכיר ברמזים את שמי בתור „המת“ גם התל אביבי המסוגל „וכו“

אלא בשביל עורכי-דין, ובתי המשפט שלהם ושלנו המלאים תמיד — יוכיחו!

וכפי שתלמידי התל-אביבים מודיעים לי מאחורי הפרגוד של „הקומקום“ (ולא מאחורי הקלעים של „הפרגוד“ החיפואי המנוח) הולך זרותה גם „ב„קומקום“ תה“ חדש „תה“, ראשי תיבות של „יאטרון“ (ז'ומריסטי!).

ראשית: את הרז' מסר המנהל לחלוץ אחד מעפולה, כדי שאם עתוני הפועלים יבאו להכות את הקומקום — יתחילו „בשלחם“ בחלוץ בבחינת: „יכאב להם הראש שלהם עצמם!“ והשנית הגראמפון של „הקומקום“ (קונפונסיה בלעז), שהוא גם גראפון (משרטט) של הממשלה העבר לירושלם על ידי הממשלה והיות וקשה לו להפרד מן הבימה — עורך הוא לעצמו בתל-אביב נשף של קשקשים ביהירות, כדי להראות לקהל שיודע הוא „איוריסט“ גם בלי סופר עברי מנהל.

ושלישית: בתור תשובה להתקפות עתונם של מהוסרי העבודה — העביר בעל „הקומקום“ את ההצגות מבית-העם הדימוקרטי אל „ערן“ האריסטוקרטי, ובמקום גרוש אחד יצרתי יהיה שם מחיר הכניסה למחוסר ר' עבודת שלשה גרוש וחצי ארץ של הרמ"א וכל כך למה? — מחמת שהזמיר שר כאן לא בשביל הפקיד והמורה אף לא בשביל הסוחר והרופא

לעשות משפט פלילי למנוול הזה, כדי שיוכר וידע כל ימי חייו כי הזמיר שר בשבילי ולא בש"בילו! ..

— צדקת הביבי — ענה העו"ד וקבל גם מאתו את החצי למפרע ושלש לתוך כיסו עוד עשרים והמשה פונט.

כשנפגשו שני האכרים בצאתם החוצה החל שוב ה„רואיט“ בין שניהם:

— בשבילי שר הזמיר!

— לא כי בשבילי! — ענה השני.

הוציא העו"ד את ראשו וקנו מפתח ביתו ואמר להם:

— שניכם טועים, יקירי! לא בשבילכם שר הזמיר אלא בש"בילו! ..

ובשעת זכורו דפק בירו על כיסו המלא.

לא אניקדוטה היא זו, רבותי, אלא מעשים בכל יום אצלנו, לא לחנם נתרכו בארצנו עורכי-דין ומשפטים ותמלא הארץ אדבוקטים וביחוד אדבוקטליין, פקידים זקנים עם צעירים יושבים תחתם, עושים לילות כימים ולומדים בשקידה ובע"פ את כל חשן המשפט והיורה-דעה של העהכאות והם בקיאים בשלחן-ערוך של ה„מג'אלה“ עם כל הפרושים של הרמ"א וכל כך למה? — מחמת שהזמיר שר כאן לא בשביל הפקיד והמורה אף לא בשביל הסוחר והרופא

פתאום לאזניהם קול שירה הזמיר. — השמעת? — אמר האחד לחברו — הזמיר שר את שירו בשבילי. — לא, יקירי! — ענה השני — לא בשבילך שר הזמיר אלא בשבילי..

— בשבילי! — צעק הראשון בתרעמת.

— בשבילי!! — ענה השני בכעם ובהירותו באצבע על לבו.

בקצור „בשבילי“ „בשבילך“ — בשקין הרג את הכל היה בודאי מש"ט פלילי, ואיך יכול להיות משפט פלילי בלי עו"ד?

— אם כן הוא הדבר — ענה הרופא המנתה — הרי אני קודמך, וראיה לך בר: אלהים ברא את חוה מצלעו של אדם ונתחין היה בודאי לעשות נתוח, ומי עושה נתוחים אם לא הרופא? — בודאי! — העיד המהנדס — אבל אני קודמכם, הן כתוב בפרוש, שלפני בריאת העולם היתה הארץ „תהו ובהו“, והיה צריך לבנות את העולם. בעל כרחך אתה אומר שהמהנדס-הב-נאי קדם לכלכם!

— כלכם חכמים „כאוויירים“ (הבריים) צעק הקומוניסט — אבל מי עשה את ה„תהו ובהו“, אם לא אנכי? ..

והעו"ד קבל והשליש בכיסו עשרים וחמשה פונטים.

עוד זה מדבר והנה בא האכר השני ופניו אדומים מדם, נתפרץ לתוך חדרו של העו"ד וספר לו את כל המעשה מהחל ועד כלה.

— את כל רכושי אתן כדי

וכמתוכחים ביניהם מי מהם מביא תי-עלת יותר טרובה לעולם ולהאנושות-פונט ועוד-גרושים אחדים בעד הסעו"ד השמנה שהכין לו בביתו וצרה לחשבונו זה רשימת-ארוכה של כל די משקאות היקרים אשר קנה לכבודו בהוספת בחירם הרב.

כעבור ימים אחדים קבל המזמין תשובה קצרה במכתב רשמי של העורך דין כתב התראה בנוסח זה: שאם לא ישלם לו במשך 24 שעות את עשרים הלירות, שהוא דורש-בעד „עצתו“ יעשה לו משפט-שמכר-מש-קאות הריפים. ב ל ו ר ש ו ו ן הממשלה, והחשבון שהמציא לו בכתב ידו ובחתימתו תעיד כנגדו. ועפ"י סעיף י"ה של החוקים החדשים והדר-קוניים מיום 4 בנובמבר 1927 יוכל לשלם במחילה קנס של לא יותר ממאה לירות טבין ותקילין.

ההיסטוריה אינה מספרת את תוצאות הענין הזה, ואולם בהיות שהי-מים ימי המבחן של עורכי-הדין בממ-שלה והכוחנים מציעים לפני התלמידים הפעם רק „קייסות“ (מקרי-משפט), ע"כ מיעץ אני לממשלתנו הרוממה להציע לפניהם גם את ה„קייס“ הזה בתוך שאר ה„קייסות“ כלומר של ענין הכיסות.

כנגד ארבעה בניס דברה תורה: אחד עו"ד, אחד רופא-מנתה, אחד מהנדס-בנאי ואחר... קומוניסט. (ג"כ מקצוע!) היו מסובין לא בבני-ברק

מזה כלל הלך ושלח אף הוא לאורחו העו"ד הנכבד השבון ע"ס שמונה פונט ועוד-גרושים אחדים בעד הסעו"ד השמנה שהכין לו בביתו וצרה לחשבונו זה רשימת-ארוכה של כל די משקאות היקרים אשר קנה לכבודו בהוספת בחירם הרב.

כעבור ימים אחדים קבל המזמין תשובה קצרה במכתב רשמי של העורך דין כתב התראה בנוסח זה: שאם לא ישלם לו במשך 24 שעות את עשרים הלירות, שהוא דורש-בעד „עצתו“ יעשה לו משפט-שמכר-מש-קאות הריפים. ב ל ו ר ש ו ו ן הממשלה, והחשבון שהמציא לו בכתב ידו ובחתימתו תעיד כנגדו. ועפ"י סעיף י"ה של החוקים החדשים והדר-קוניים מיום 4 בנובמבר 1927 יוכל לשלם במחילה קנס של לא יותר ממאה לירות טבין ותקילין.

ההיסטוריה אינה מספרת את תוצאות הענין הזה, ואולם בהיות שהי-מים ימי המבחן של עורכי-הדין בממ-שלה והכוחנים מציעים לפני התלמידים הפעם רק „קייסות“ (מקרי-משפט), ע"כ מיעץ אני לממשלתנו הרוממה להציע לפניהם גם את ה„קייס“ הזה בתוך שאר ה„קייסות“ כלומר של ענין הכיסות.

כנגד ארבעה בניס דברה תורה: אחד עו"ד, אחד רופא-מנתה, אחד מהנדס-בנאי ואחר... קומוניסט. (ג"כ מקצוע!) היו מסובין לא בבני-ברק

מבוע למטה

(שעורים בהסתכלות)

רבותי, אף תה את שעורי במעשה לא-ברוי הלילה אלא מעשה שהיה בעורך-דין. אחת... מעשה באדם אחד אמיד ובעל נכסום ונוסף לזה גם ליצן יודע, שהיה זקוק לעצת עורך דין בענין חשוב מאד וידע כי עצת זו תוכל לעלות בעשרים עד שלושים פונט.

מה עשה? הלך והזמין אליו עורך ידן מפורסם, ממצרים לארוחת הערב והגיש לו ולעוד אורחים אחרים שהיו-מנו לכבודו פת-ערבית, שמנה וכל מיני משקאות יקרות מ„כרמל-מזרחי“ כיר המלך.

ויהי כי טוב לב העו"ד ביון, בויסקי ובשמפניה התוססת... וישאל אותו בעל-הבית את שאלתו והעו"ד ענה לו כהלכה ונתן לו את עצתו מה לעשות בענין שלו.

לא עברו ימים מועטים והז-מזמין קבל מאת העו"ד דין מכתב תורה נאה על הסעודה היפה פה, בצרוף חשבון ע"ס עשרים לירות בעד עצתו... ואולם הלה לא נתפעל!

לו גם משרה אחרת קבועה בהוראה ונגב נבאות ראשונה במועדון האם... הלל ושבת את כנגנו של הסופר רעהו סופר ותיק שהוציא את ספרו בזמן האחרון. זה האחרון שאל אותי בתי מימותי.

— "הכבד קראת את ספרי?" — "לא!" — "היתה תשובתו — גם לא אקנה אותו בעשרים גרוש מצרים מחייב הספר חלא אוכל לצחצה את נעלי עשרים פעם!"

ועכשיו בשעה של התנעשות הרוחות עלינו מבהוץ ושל ירידת הרהות מבפנים — באה אלינו ה"אופיריטה" כדבר בעתו. עכשיו ליהודי שקיוו הם כ"כ עגומים וכ"כ מזופת על לבו, ששמיני הכחולים ממעל לו כ"כ מעוני נים, (ממש כמו בלונדון!) שחקר קע שלו נשמט מתחת רגליו למרות נל "הישועות והנחמות" מיוסרבלפור עלונדון, ולבו בקרבו מרוכא ושבור נרצוץ למחלת הניטבעות הההשות והשלמות — צחוק זה של "קונילמל" נחוץ הוא לנו מאד כדי להמתיק קצת את מרירות החיים במקום התה המתוק שנטלו עכשיו מספיקי מלון יו ליים "קמוציב" כידוע.

הנה מדוע נתמלא תיאטרון "ציון" בשבוע זה על אפו ועל חמתו של המשבר שהרי לא תכלית היא להפך את חיינו כאן ל"תשעה באב"

ארכימא רבותי, ששכהו כמעט אצלנו בזמן האחרון לצהק? הצחוק נתן כנראה רק ל"איוואן" ולמוסטפה ור' ישראל צריך לעסק רק בענין אחד: לשבת ולהאנה על המשבר ועל המסגר שתלה מלון יו על דלתות בתי הספר שלנו וביחוד על שערי בעולם ובארץ. זה ה"בניחוד" שלנו ולפיכך רבותי רץ כל הקהל הקרוש בזקניו ובנעריו ואפילו "הגדר לים" שלנו אל הצגות הקומקום" כי צחוק זה הבא ביחוד לשם בפרת והצלפה על גבי אחרים כמובן הריהו באמת צרי גלעד ומרפא לנפשנו.

ולפיכך זכינו לראות בשבוע זה את "שני קונילמל" לא רק על הבמה אלא וביחוד בתוך האולם והקהל: ראינו את "מאה שערים" ו"בית יש ראל" יושבים טנגו ובהברותא עם משכילי הדור מתלפיות ומרחיבה כלם באו לא רק משום שזה דבר יהודי אלא כדי להסיה את הדעת לשעה קלה מהשטרות ומהצרות שבבית. וראינו אפילו תינוק בן ששה חדשים שהיה מוטל בזרועות צעירה אחת בשורה הראשונה קרוב ל"בלירימה" ועור בכל כחותיו למק הלת המזוררים על הבמה.

ובשעת ההפסקה (לא של הילד!) נתפתחה שיחה קטנה ביני ובין שכנתי הצעירה והבלונדינית, שהתאמצה לחשקית את "המשורר את ה"אופיריטה" שלנו ואמרו זאז:

הצעיר "שלה" — "של מי הוא התינוק הזה שבידיך?" — "שאלתי אותה." — "שלה אשה אהת" — ענתה בתמימות. — ומדוע לא השאירה ה"אשה האחת" — הוכפתי לשאל — את התינוק המסכן הזה בבית? — ומה? — היא אומרת — "איך אפשר להשאירו לברו בבית?" — תשאר גם האם בביתה עם תינוק! — הוכחתי אותה על פניה. — ואם תשאר האם בבית — ענתה שכנתי בתמיה — איך תוכל לראות את "קונילמל" — ונסתתמו כל טענותי. ובשעה שהתרוממה היריעה ונתגלה לנגד עינינו כחנה ה"חסידים" כביכול עם השפופרות המחודדות וההפוכות על ראשיהם כשפופרות ניר של "פוסטקום" ושמות מטר לאות ופוטוריסטיות לעורם, כדרך נשים להבדיל ועל לחייהם צמחו "זקנים" כתישים ממש וביחוד בשעה שהופיע ר' קלמן שדכן עם העויותו ותנועותיו ושיריו "אל יאכא תוף!" (אל יחטוף!) וראינו את טפוסית הנלות שלא היו ולא נבראו אפילו לפני חמשים שנה בימי גולדפרן — הגיעה לאוני שיחה קלה מהשורה השניה שלאחורי בערבית שם ישבו שכנינו הנוצרים צעירים וצעירות מסשכילי הדור שלהם שבאו לראות את ה"אופיריטה" שלנו ואמרו זאז:

"היהודים עושים "קאראקוז" (חוכא וטולולא) מעצמם" ומחאו כף בכל ידיהם על הענג שנרמו להם אחבי בעד כספם. והשבת' בלבי: אלו הציגו למשל בנידודנו או בני עשרת-השב" טים בעורנו חזיון שלהם והיו מעלים על הבמה טפוס של יהודי כ"קוני למל" האמתי או המזויף ואפילו של ר' פנחסל או ר' שלמוןיה משחד ראיובקה היינו מרימים קול זעקה עד לב השמים שהם "אנטישמיים" והיינו מהרימים את החזיון הזה ויוציאים במחאות גלויות בעתונים ואל ההר כנגד ה"עלבון" הזה לעם ישראל בארצו וכו' וכו'.

ועכשיו שואל אני לתומי: ההסר קומדיות אמתיות ואמנותיות אנחנו משלים עליכם או מצ'חוב או מוליד הצרפתי או אפילו מגולרפרן בעצמו כנון: שויל מי ת או בר כו כו בא חזיונות עממיים ולאומיים שיש בהם מן היפה והמר עיל גם יחד וביחוד מן הברחנות היהודית הנאה — שהוציאו את "קוני למל" מקברם? במקום ליעול בשרא וכוורא על שלהננו העלו נצו וחזרת ושאר ירקות במחילה.

ואולם איך אומרים חבריות? "סופך טוב, כלך טוב!"

המערכות האחרונות תקנו את ה"מערכה" והשכיחו את הראשונות ואפילו את ההפסקות הארוכות והכמושנות ודפיקות הנגרים על

הבמה בשעת ההפסקה... קונילמל האמת' וביחוד ה"בלט" של החסידים והחסידות ו"המתים" והנגינה העממית שהזכירה לנו את החתונות בק"ק צפת, למשל הציגו את המצב והקהל צחק מטוב לב ושכה בשעת מעשה את שטרור תיו שטרם נפרעו... לסוף נגש אלי אחד מתלמידי ושאל אותי — כאלו אני חייב בדבר — מפני מה הודיעו המשחקים כי בשעה תשע בד' יו ק תהל ההצגה ואחרי הצלצול השני ננעלות הדלתות בשעה שהצלצול השני נשמע רק בתשע וחצי והדלתות ננעלו בעשר?

ואמרתו לו כי לא נכתב בפרוש "איזה צלצול" אם של הפעמון או של המטבעות בקפה וגם לא פורש במודעות "איאלו דלתות" ננעלות אם של האופיריטה או של מלוןיוו שהעמידו עליהם שוטרים מזוינים לשמירה לעיני כל בני דודינו העובדים לראות את ה"פנטסיה" שלנו, — אין יוצא ואין בא כיריהו בשעתה.

* *

וירושלם העיר הקדושה והמתה היא ב"ה האחרונה לכל דבר לא רק לחשמל ולטרמביי אלא גם לפתיחת בתי הספר העבריים. וכל כך למה? — מפני עכוב קטן אחד תקציב שניים עשר אלף פונט של עירית ת"א מאקר דורש מהעיריה אשור

המבישלה על התקציב הנ"ל ועד שיבוא האשור על המס הפרוגרסיבי של החנוך בת"א יטיילו בנינו ומורינו בהוצות ירושלם וכפי שהודיע לי אחד המנהלים שבחנוך יפתחו בכ"ו בתירספר החדש כסלו, ואל תקרא כסלו אלא כ' ס'ל ב בשעה שה"כיס וה"לב" יצטרפו יחד במלון יו... ובנתים עבר חדש ימים לבטלה ומי ישא בעול התקציב של החדש הזה העולה כערך חמשת אלפים? — א נ ח נ ו! ומי אשם טוענים המר רים, אם לא באה ה"פקודה" בשעתה ועוסקים במלון יו בעבודה אורגניו צית ופיננסית שתמשך עד ביאת הגואל או התקציב כאמריקה?

ועל צד האמת לא הייתי מתפעל כלל מה"קתדרא האידית" במכללה העברית, אוי ואבוי לפרופסור וביחוד ל"מדע" הז'רגוני אם צריך יהיה להר צות בעברית על שלום עליכם ופרץ בז'רגון. אלא שכאן אין שאלת האידית אלא שאלת האידיות שייסטיים בארצנו.

וצדק בחיי מי שאמר כי "מצ' וה" גדולה היתה באמת לקחת את המאמים אלף דולרים הז'רגוניים ולתתם לחנוך העברי הגוסס... וצדק ביהוד חבר הגרוד העברי של מגיני השפה בעירנו שאמר לי כי תמיד בקראו את שילוק של שקספיר הודעו לשמע כי אמנם נמצא אדם אשר יכבר התיכה מב

שרו בעד בצע כסף, ואצלנו מוכרים גם את הנשמה והרוח בעד הכסף... בקצור, איני מקנא בקנצלר ובפרופיסור ומיעץ אני למכללה להכין שמה שת חדשות לחנוך תיה אם רק תתאמת השמועה. ואיני מתפעל אפילו מנדבתו הגדולה של רוקפלר על סך שני מיליון דולר לבנין מו ז י א ו ס גדול בא"י מפני כמה טעמים: ראשית, אין בזה שום חדוש, שהרי סטורם בשעתו רצה להפך את כל ירושלם ל"בית נכאות" גדול ושהוא יהיה הממנה עליו, והשנית, חוששני אם תהיה לנו דריסתהרגל כמוזיאום זה ככל מסודות ממלשתנו הרוכמה. ובכ"ו, חושבני כי מוסד כזה עלול למשך תיירים לארצנו הרבה יותר מחצייתריסר ה"דייטשלאך" עתונותיו, שהוזמנו בשבוע זה לקרד היסוד כדי לטכס עצה איך "למשך תיירים" לא"י? ואחרי שקלא וטריא ארוכה בעברית גרמנית ובגרמנית טהורה ויונקרית החלט להסיל חוב על מלונני היהודים לחזויל את המחיר לאורחים ולעולירגל. ושואל ר' עזמות: אם כן למה זה הזמינו את העתונאים הגרמנים הז' מוטב היה להזמין את בעלי המד לונים בעצמם את ברסקה אמדורסקי, ורשבסקי, היטלסקי מלונסקי בביתנו

הלאומיסקי? * * — טרררררר!... — טררר!... זהו רבותי, לא רעש הארמה ולא יריות תותח לכבוד שביתת-הנשק אלא צלצול התליפון שלי, שהכאיב את ראשי היום. — האלאו? מה יש? בשורה טובה ומפתיעה: יהודי אחד מרחוב היהודים, מוכר גבינה ותרנגולות בעיר העתיקה זכה בגורל שני אלפים פונטים מצריים! זהו שכנו של היהודי שוכה לפני זמן קצר ארבעת אלפים פונטים! הא לאו עומות? מחיר שכרדירה של החנייות ברחוב היהודים עלה פתאום מפני כי רבו הקופצים... אכן יש מול לרחוב היהודים שלנו בעיר העתיקה! קשה קצת להאמין לתליפון הזה שהרי היה בא אלי מיד מוכר-השטרות או ה"זוכה" בעצמו כדי להודיע לי את הבשורה הטובה הזו. בינתיים עד אשר תתאמת השד מועה או תתברר הלילה יש עבודה לתלמידי ולצעירה של התליפון ויש גם קצת חמד ל — — עז מזה